

Newsletter

PROMOCIJA I UNAPREĐENJE ODRŽIVOG DRUŠTVENO-EKONOMSKOG TERITORIJALNOG RAZVOJA U ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA

Od početka poplava koje su prošle godine zadesile našu zemlju organizacija Caritas je raznovrsnim programima pružila pomoć poplavljениm domaćinstvima iz opština: Krupanj, Ub, Valjevo, Osečina, Lajkovac, Mionica, Šabac, Obrenovac, Lazarevac (Veliki Crnjeni), Svilajnac, Jagodina, Paraćin, Topola, Smederevska Palanka i Despotovac.

ISKUSTVO CARITASA U PRUŽANJU POMOĆI POPLAVLJENIM DOMAĆINSTVIMA

Autor: Caritas Srbije

Od samog početka poplava koje su prošle godine zadesile našu zemlju humanitarna organizacija Caritas Srbije je pružala razne vrste pomoći poplavljenim domaćinstvima, kako bi odgovorila na njihove mnogobrojne potrebe: od podele hrane i higijenskih artikala, odeće, nameštaja, stočne hrane, upotrebe sušača, podele građevinskog materijala, briketa i drva za grejanje, peći na čvrsto gorivo, bele tehnike, vaučera za kupovinu namirnica tokom zimskog perioda, vaučera za kupovinu nameštaja, pružanja usluga pranja veša, psihosocijalne i medicinske pomoći. Tokom proleća Caritas je realizovao program pomoći poplavljenim poljoprivrednicima, tokom kojeg su donirani platenici, semena, životinje (ovce, koze, koke nosilje, mlađ pastrmki), stočna hrana i mehanizacija za rad. Caritas je bio jedna od retkih organizacija koja je pružala pomoć poplavljenima i nakon prvih nekoliko urgentnih meseci, jer je potreba još uvek mnogo. Ovim raznovrsnim programima pomognuta su poplavljena domaćinstva iz opština: Krupanj, Ub, Valjevo, Osečina, Lajkovac, Mionica, Šabac, Obrenovac, Lazarevac (Veliki Crnjeni), Svilajnac, Jagodina, Paraćin, Topola, Smederevska Palanka i Despotovac.

Rad sa lokalnom zajednicom

Caritas je koordinirao sve svoje aktivnosti sa nacionalnim i lokalnim vlastima, pre svega sa kriznim štabovima i centrima za socijalni rad. Efikasnost rada Caritasa je povećana učešćem predstavnika lokalne vlasti i lokalnih volontera,

koji su pružali veliku pomoć u logistici: u pronalaženju teško pristupačnih lokaliteta, komunikaciji sa korisnicima i podeli pomoći.

Pored toga Caritas je učestvovao na brojnim bilateralnim sastancima sa internacionalnim i lokalnim organizacijama koje su bile aktivne na humanitarnom planu u poplavljenim područjima. Ovi sastanci su bili bitni zbog koordinacije aktivnosti i izbegavanja preklapanja u pružanju pomoći.

Rad od vrata do vrata

Radi boljeg upoznavanja potreba domaćinstava pogodjenih poplavama Caritas je napravio sistem procene potreba koji se bazirao na: zvaničnom izveštaju o šteti koji je pripremila državna komisija za svaku opštinu, informacijama dobijenim od opštinskih kriznih štabova i njihove komisije i direktnim posetama Caritasovog osoblja i volontera domaćinstvima pogodjenim poplavama u izabranim opštinama. Sistem procene potreba je doveo do razvoja Caritasove baze podataka poplavom pogodjenih domaćinstava, sa preko 6.000 domaćinstava. Ova baza je korišćena kako bi se pomoći pružala na osnovu određenih kriterijuma, pre svega najugroženijim domaćinstvima, kao što su porodice koje žive u udaljenim seoskim područjima čiji osnovni izvor prihoda dolazi od poljoprivrede, porodice sa niskim primanjima, staračka, samačka, višečlana domaćinstva (sa pet ili više članova), osobe sa invaliditetom, samohrani roditelji i

U OVOM BROJU:

Marimangat - Via Ferrata

Planinska trka
Gazivode - Mokra Gora

InTER vesti

porodice koje imaju decu sa posebnim potrebama. Baza podataka sa procenom potreba je konstantno ažurirana tokom projekta, kako bi se izbegla preklapanja sa pomoći koju su delile druge organizacije. Caritas je bio jedna od retkih organizacija koja je vršila procenu potreba kroz posete i razgovore sa ljudima pogodenim poplavama, a ovaj proces je započet već tokom urgentne faze i podele paketa hrane i higijenskih sredstava. Poseta terenu i intervju sa korisnicima su se pokazali kao neophodan način da bi se stekao pravi uvid u stanje svakog domaćinstva.

Korisnici su bili veoma zadovoljni ovim pristupom i vrstom pomoći koja im je pružena, ističući da nisu stavljeni u poziciju da traže pomoć, već je Caritas sam došao do njih. Lično pružanje pomoći je imalo posebne pogodnosti u ostvarivanju direktnog kontakta sa korisnicima i praćenja stanja svakog domaćinstva.

Pre poplava Rajko Nikolić je živeo u svojoj kući na selu blizu Krupnja, zajedno sa suprugom, sinom i snajom. Glavni izvor prihoda ove porodice je dolazio od poljoprivrede, a gajili su šljive, maline, kupine, jagode, paradajz, paprike i malo aronije. Prošle godine njihovu kuću, zemljište, štale i pomoćne objekte su potpuno uništile poplave.

Od državne pomoći izgrađena im je nova kuća, a UNOPS im je donirao nameštaj. Pošto nisu mogli više da uzgajaju voće i povrće na svojoj zemlji jedna komšinica im je poklonila deo svog placa. Od Caritasa su dobili plastenik visokog kvaliteta (sa sistemima za navodnjavanje i orošavanje, dimenzija 5x2, 6x21 metara i 10 godina garancije), peć na čvrsto gorivo i vaučer za kupovinu namirnica i higijenskih artikala u lokalnom supermarketu.

Psihosocijalni timovi

Osobama iz poplavljenih područja, osim evidentne materijalne pomoći, potrebna je i psiho-socijalna podrška, zbog teške situacije koju su doživeli, sa čijim posledicama se još uvek suočavaju. Iz ovog razloga Caritas u Srbiji je organizovao timove psiho-socijalne podrške, uz finansijsku podršku Caritasa Nemačke. Ova vrsta podrške se pruža preko četiri mobilna tima, od kojih svaki čine socijalni radnik, psiholog i dve medicinske sestre, koji pružaju besplatne usluge savetovanja (socijalnog, psihološkog, zdravstvenog, pravnog itd.) i kućne nege za starije ugrožene osobe. Svaki tim je aktivran u jednoj od ove četiri opštine: Obrenovac, Šabac, Valjevo i Krupanj.

Osim psiho-socijalne pomoći Caritas Nemačke je obezbedio sredstva i za materijalnu pomoć korisnicima ovih timova. Ova pomoć se koristi za kupovinu različitih predmeta neophodnih poplavljenim domaćinstvima, kao što su građevinski materijal, nameštaj i bela tehnika, ali je, zbog velikih potreba

stanovništva, ova pomoć korišćena i za kupovinu lekova, medicinskih pomagala, plaćanja analize vode za poljoprivredna domaćinstva, kupovinu pumpi za vodu, najlona za stakleneke i slično.

Fleksibilnost u pružanju pomoći

Caritas je pružao različite vrste pomoći i tako je mogao da pokrije raznovrsne potrebe korisnika, sa ciljem da se na neki način pomogne što većem broju domaćinstava, izbegavajući preklapanja. Pomoć je pružana najranjivijim grupama korisnika, bez obzira na njihovu religiju, nacionalnost ili bilo koji drugi vid pripadnosti. Jedna od ključnih stvari za uspeh projekta je odluka da se za određene vrste pomoći koristi sistem vaučera i da se tako uključe lokalni dobavljači (hrana i higijena, nameštaj, briketi). Na ovaj način projekt je imao i pozitivan efekat na lokalnu ekonomiju, a korisnici su sami u tim prodavnicama mogli da izaberu šta im je neophodno od ponuđenih artikala. Materijalna pomoć pružana preko Caritasovog programa psiho-socijalne pomoći je bila posebno fleksibilna u odnosu na druge programe i pokrivala je veliki spektar predmeta: od građevinskog materijala do medicinskih pomagala. ■

Rajko Nikolić:

Plastenik koji smo dobili od Caritasa nam mnogo znači. Prošle godine, pre poplava, posadili smo paradajz i paprike, a izgubili smo sve, nismo više imali šta da jedemo. Sada smo posadili novo voće i povrće, tako da na ovaj način možemo da imamo dovoljno za nas, a i da nešto prodamo.

Marimangat - Via Ferrata

Autor: Virtut Gacaferi, Direktor, Marimangat

U Opštini Peć nalaze se neke od najlepših planina na Balkanskom poluostrvu, pa ipak nedostaju razvojni aspekti i turistički proizvodi, i to posebno oni koji se odnose na planinarske aktivnosti. Marimangat, lokalna nevladina organizacija iz ovog grada, razvila je alpinističke rute, ali zbog posebne vrste korisnika ovakvih ruta, one nisu privukle mnogo turista.

U saradnji sa italijanskim planinarskim udruženjem SAT i planinarskim udruženjem iz pokrajine Trento u Italiji, Marimangat je došao na ideju da izgradi feratu, čeličnu strukturu u stenama koja vertikalne stenovite zidove čini dostupnim za veći broj ljudi. Sa pravom je postojala vera da će se povećati broj ljudi koji mogu da učestvuju u aktivnostima koje se odvijaju na stenovitim površinama. Ovim će se takođe obezbediti prihodi za Marimangat i otvoriti mogućnosti za nova ulaganja u avanturistički turizam, uključujući i novi projekat koji je u toku, izgradnju ziplajna.

Projekat izgradnje ferate započeo je studijskom posetom članova Marimangata Italiji, koja se u oblasti Dolomita smatra rajem za ljubitelje ferate. Nakon ove posete tim stručnjaka iz Italije došao je u posetu da bi proučili teren. Nakon razmatranja nekoliko opcija, na kraju je izabrana opcija izgradnje ferate pored niza pećina, što će dodatno obogatiti ovaj doživljaj.

Ferata je završena za tri godine: prve godine je organizacija Marimangat izgradila kratku stazu, koja nije bila zaokružena. Ovo je predstavljalo problem jer je spust bio teži od uspona. Pored toga, da bi došli do ferate, penjači su morali da koriste čizme da bi pregazili reku. U sezonomama velikih kiša ferata je bila zatvorena jer bi se podigao nivo reke i ona se nije mogla preći.

Pa ipak, kao novi proizvod u regionu u kojem dominira ugostiteljski turizam, ova struktura dobila je značajnu medijsku pažnju. Time je postavljena osnova za političku dobit za opštinu koja je odlučila da investira u prvu fazu.

Realizacija prve faze, medijska pažnja i dobro održavanje strukture osigurali su dodatna sredstva od strane opštine za finansiranje druge faze. Ova faza zaokružila je trasu čime se u samom iskustvu moglo više uživati, kako u kontekstu fizičkog iskustva, tako i kroz vidike koje je ferata pružala. Ovim je proizvod zaokružen, međutim, još uvek nije bilo mosta.

Svečano otvaranje druge faze ferate okupilo je na jednom mestu lokalne lidere i članove međunarodne zajednice. Događaj je organizovan jednog toplog i sunčanog dana na obali reke, gde su se ljudi borili da dobiju mestu u prvim turama na vrh ferate. Ovim je cela svečana atmosfera dobila veoma pozitivan ton. Međutim, da bi pregazili reku, svi su morali da nose ribarske čizme, što nije bilo praktično.

Tokom događaja Marimangat je imao priliku da razgovara sa gradonačelnikom, koji je dobijao čestitke za ovo ulaganje. Pohvale su dobili i drugi učesnici na projektu. Upravo je tom prilikom gradonačelnik Pećи dao obećanje Marimangatu da će se izgraditi most. Ovo obećanje je ispoštovano u potpunosti.

Uz viseći most i zaokruženu rutu, zadivljujućim prizorima, pričama o pećinama i kvalitetnim instalacijama, ferata je postal prava atrakcija. Mesečno na feratu dođe od 60 do 100 ljudi, koji plate opremu, vodiča i dobit za turističke operaterе koji prodaju proizvod.

Pored ostvarivanja sopstvene održivosti, ferata je počela i da donosi prihod Marimangatu, čime su se otvorile mogućnosti za nove proizvode.

Ideja o ferati delom je zasnovana na želji da avanture u prirodi budu dostupne većem broju ljudi.

Postojale su alpinističke staze, ali nije bilo dovoljno alpinista. Za feratu nije potrebno da penjači budu obučeni, sve što je potrebno je odgovarajući vodič i oprema. Zbog ovoga je Marimangat odlučio da krene sa drugim avanturističkim proizvodom - ziplajnom, za koji fizička spremnost nije bitna, i koji je na raspolažanju celokupnoj populaciji odraslih.

Sa iskustvom na realizaciji ferate, saradnja sa opština nije bila teška. Vrata su otvorena i projekat je dobio podršku. Situacija sa donatorima bila je ista, i podrška je dobijena odmah. Prvobitno je projekat trebalo da se završi na proleće. Međutim, konačno zeleno svetlo je od donatora dobijeno tek u avgustu, što je odložilo otvaranje za oktobar.

Novi projekat izgradnje ziplajna usko je povezan sa feratom, ne samo kroz ideju već i na finansijskom planu. Osim dobre reputacije i poverenja, priča o ferati donela je i prihode. Projekat ziplajna je zbog nepredviđenih troškova i kašnjenja u obezbeđenju sredstava zahtevao dodatno učešće Marimangata .

Planirano je da ukupni troškovi za realizaciju ziplajna budu 33.000, a povećali su se na skoro 40.000, od čega je Marimangat pokrivaо 10.000 u novcu i u naturi, pri čemu opština i donatori pokrivaju ostatak. Očekuje se da će ziplajn povećati prihode i otvoriti vrata drugim investicijama. Marimangat je mogao da učestvuje samo zahvaljujući prihodu od ferate.

Na ovom putu Marimangat morao je da brine o ljudima, da održava dobru atmosferu, da obezbedi da Opština ima ekonomsku i političku dobit (popularna podrška za ovu vrstu projekata). ■

Realizovan izveštaj o „Istraživanju tržišta za nalaženje mogućnosti održivosti sistema“ u okviru projekta “Regionalni model za smart sistem izveštavanja građana o uslugama koje pružaju lokalne samouprave”

U okviru projekta “Regionalni model za smart sistem izveštavanja građana o uslugama koje pružaju lokalne samouprave”, koji realizuje NALED u saradnji sa GIZ-om, SDC-om i grupom partnera iz Srbije, Makedonije i Crne Gore, InTER je izradio izveštaj „Istraživanje tržišta za nalaženje mogućnosti održivosti sistema“. InTER je angažovan od strane NALED-a na izradi analize radi identifikacije načina za obezbeđivanje finansijske održivosti ovog Smart sistema.

Tokom procesa analize koji je sproveden od marta do juna 2015. godine organizovana su tri okrugla stola u regionu, u Srbiji, Makedoniji i Crnoj Gori, na kojima se razgovaralo o prednostima i nedostacima postojećih modela, o dosadašnjim iskustvima i efektima, kao i o preporukama za održivost Smart sistema izveštavanja građana o uslugama koje pružaju lokalne samouprave / Javna komunalna preduzeća vezano za prijavljivanje i rešavanje komunalnih problema. ■

InTER učestvovao na radnom sastanku u Budimpešti na temu “Borba protiv straha, bezbednosnih predrasuda i karakterizacije romske populacije kao ‘drugih’”

U periodu od 9. do 10. juna 2015. godine, InTER je učestvovao na radnom sastanku “Borba protiv straha, bezbednosnih predrasuda i karakterizacije romske populacije kao ‘drugih’” organizovanom od strane Kancelarije za romske inicijative “Roma Initiatives Office” i Think Tank Fonda u Budimpešti. Na radnom sastanku se razgovaralo o rastu socio – političkih tenzija, pored povećanja ksenofobičnih diskursa i političkih barijera u CEE i Zapadnom Balkanu, kao i značaju deljenja iskustva sprečavanja diskriminacije Roma u pojedinačnim zemljama u okviru specifičnih tema. InTER je učestvovao u tematskoj grupi - Ekonomija i socijalna preduzeća. ■

Početak radova na ferati u okviru projekta “Penjanje na Berim - usudi se da zamisliš”

Nakon određivanja konačne trase ferate na Berimu, počeli su radovi na izgradnji ovog “čeličnog puta”. Osim ferate, turističku ponudu Ibarskog Kolašina će obogatiti i opremljena stena za slobodno penjanje u najmanje deset pravaca.

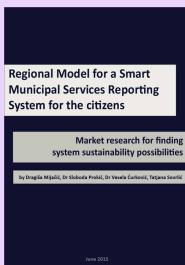
U okviru projekta “Penjanje na Berim - usudi se da zamisliš” koji realizuju InTER, Outdoor In i opština Zubin Potok, a koji se finansira sredstvima Ambasade Finske počeli su radovi na izgradnji ferate. Realizaciju ovog projekta takođe su podržali i PPSE Program i USAID Empower. Osim ferate, turističku ponudu Ibarskog Kolašina će obogatiti i opremljena stena za slobodno penjanje u najmanje deset pravaca. ■

BIBLIOTEKA

Regional Model for a Smart Municipal Services Reporting System for the citizens

- Market research for finding system sustainability possibilities

InTER je u okviru projekta "Regionalni model za smart sistem izveštavanja građana o uslugama koje pružaju lokalne samouprave", koji realizuje NALED u saradnji sa GIZ-om, SDC-om i grupom partnera iz Srbije, Makedonije i Crne Gore, izradio izveštaj „Istraživanje tržišta za nalaženje mogućnosti održivosti sistema“. Analiza je sprovedena od marta do juna 2015. godine.

Izveštaj je urađen na engleskom jeziku.

Strategija razvoja opštine Zubin Potok

U okviru projekta Outdoor In - Razvoj turizma u Opštini Zubin Potok, InTER je izradio Strategiju razvoja turizma u Opštini Zubin Potok, koja je usvojena od strane Opštine Zubin Potok.

Spremite se za avanturu!

u saradnji sa

PLAMINSKA TRKA

GAZIVODE - MOKRA GORA

10.10.2015.

Informacije i registracija: 065/4569093

Na dan trke svečano otvaranje nove turističke atrakcije na Mokroj Gori
VIA FERRATA - BERIM

Institute for Territorial Economic Development
Policy Research | Assessment | Evaluation | Development

InTER Newsletter, br. 14, april - jun 2015.

InTER

Vlajkovićeva 29, Beograd
Kolašinskih kneževa bb, Zubin Potok
e-mail: office@regionalnirazvoj.org
web: www.regionalnirazvoj.org